

i Virkeligheden søgte at umuliggjøre Gjennemførelsen af den kongl. Anordning af 2den October 1862 (Tscherning: Det er ikke rigtigt!); han opfattede den ialtsald som en Beslutning, der gik ud paa at sætte en Grænse for Friheden til i sit eget Sogn at lade sin Kirke benytte af en fremmed Præst, hvilket Anordningen har søgt at give Regler for (Tscherning: Det er en Misforstaaelse!). Det kan gjerne være; at jeg har misforstaaet den ærede Rigsdagsmand, men jeg troer dog, at den naturlige Fortolkning af hans Ord er den, jeg har tilladt mig at give; skulde den være misforstaaet, saa vil det, jeg har sagt, naturligviis forsaavidt falde bort. Jeg skal da blot holde mig til, hvad der er ytret af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds; da det, som den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds har sagt, ikke har nogen væsentlig Betydning med Hensyn til det; jeg nu skal udtale. Det forekommer mig nu, at denne Beslutning af sjællandske Præster i alle Henseender er saa rigtig; saa forstandig og saa vel skiftet til at bevare den gode Aand i Kirken, som nogen Beslutning kan være. Jeg seer ikke, at der gjøres noget som helst Skaar i den Frihed til at løse Sognebaandet eller i den Frihed til i sin egen Kirke at benytte en fremmed Præst, som forskjellige Love og Anordninger have søgt at give, ved den Beslutning, som de sjællandske Præster indbyrdes have fattet, nemlig at de ikke ville stride hertil uden i Forveien at have indhentet vedkommende Embedsbroders Indvilligelse. Jeg føler mig overbevist om, at netop efter de Erfaringer, der fra mange Steder høves om den Splid og Tvedragt, den Uenighed og Misforstaaelse, som der fremkaldes ved Medlemmer af den stridbare Kirke; ved Medlemmer af vor ecclesia militans, som i høi Grad virke igennem Sognebaandsløserne — at, siger jeg, Erfaringen om al denne Splid og Tvedragt indeholder en stor Opfordring for de Geistlige til gjensidig at komme overeens om, at det skal være en Aftale mellem dem, at der ikke skal stee Noget, uden vedkommende Præsts Indvilligelse, men at det skal stee paa den Maade, at alle Parter derom enes. Jeg holder mig fremdeles for overthydet om, at Intet vilde være bedre, end om samtlige Præster i den danske Folke-

kirke kunde enes om en saadan naturlig og i Virkeligheden for Sognefriheden saa overordentlig lidet skadelig Beslutning som denne. Jeg troer ikke, at der med nogen som helst Tvivl kan opstilles imod de Præster, som have fattet denne Beslutning, en Betydning for; at de skulde være en mod Friheden fjendtlig Stemning, og langt mindre troer jeg, at der imod denne deres Beslutning kunde reises en Betydning for, at de ville søge at tilintetgjøre enten den kongelige Anordning eller Lovden om Sognebaandets Løsning. Jeg har som sagt ikke ønsket, at denne Sag skulde forsvinde fra vor Forhandling, uden at der idetmindste fra een Side var udtalt den Anskuelse, at disse Præster ikke derved i nogen som helst Maade have forseet sig enten mod Bogstaven eller imod Aanden i de Bestemmelser, som den vedkommende Lovgivnings- eller Anordningsmagt har taget, men at de tværtimod i høi Grad have raadspurgt netop den religiøse Interesse, og i den Henseende kan jeg gjerne slutte mig til Noget, der er sagt af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds, det er en Langmodighedens, en gjensidig Overbærelsens Aand, som ligger i den Beslutning af de sjællandske Præster, der her er bragt under Omtale, efter min Overbevisning paa en saa ubillig Maade.

Kirke- og Underviisningsministeren: I og for sig kan jeg ikke have Noget imod den af de vedkommende Herrens Tjenere fattede Beslutning; men det forekommer mig, at den er ufuldstændig; der burde være spøiet til: Endvidere forpligte vi os Alle til altid at give vort Samthkke og albrig at ansee det, at et udensojns Medlem kommer i vor Kirke; som Noget, hvorved der gjøres Brud paa vort broderlige Forhold, eller som kan have til Følge, at vi ikke alligevel kunne være lige trofaste Medarbejdere i Herrens Tjeneste. Naar der var spøiet noget Saadant til, vilde jeg ikke have Noget imod denne Beslutning; men man er altfor meget bleven staaende paa Halvveien, og derfor kan jeg ikke nægte, at jeg ikke finder Beslutningen forsvarlig. Iøvrigt kjender jeg ikke denne Sag; jeg har ikke faaet den nærmere undersøgt, og derfor omtaler jeg den ganske i Almindelighed. Jeg veed ikke, om denne Traf-